

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. V-VII-66-a/9, k. 287. Originál rukopis.

- a – Tak v originále. Zřejmé: samé kříže, kostely.
- b – Prepis textu s nahrazením dnes již nesrozumitelných nebo nepoužívaných slov: Na vedomie vám dávam, aký sú národní Slovenskí Predáci v Amerike. Náramne kričia a nič nerobia, ibaže zobrú od ľudu robotného peniaze. Všetko chcú mať len náboženské, a ak po ich vôli voľačo nie je, tak to sa usilujú rozbiť za každú cenu. To sú tí, čo ľud potierali v Uhorsku a v Amerike tiež chcú z ľudu žiť, každý spolok, každý podnik chcú mať pod náboženským systémom a členovia musia plniť náboženské povinnosti, lebo inakšie ich vylúčia zo spolku. Život týchto národovcov je samá zrada, rýpu sa ako skazené psy. Slovenský ľud mal už čitateľský spolok v Clevelande a veľký národný chvastuň Ján Liščinský ho rozohal. Tiež chvastuň národný C. L. Orbach mal spreneveriť spolku Sirotám a Vdovám štrnásť tisíc dolárov, takýchto opatruje Slov[enský] Ľud. Ó, nešťastný ľud. Takéto hriechy si prikrývajú náboženstvom a ľud to ani nevidí, lebo ho slepia, ako len môžu. Dnes prichádzajú správy, že toto má byť ta dávno žiadaná česko-slovenská samospráva Európy. Americkí slovenskí národovci by to chceli mať pod náboženským systémom, aby sa zas len oni mohli kochať a ľudu by zas ďalej sľubovali do nekonečna. Z Budapešti a z Martina im už odkázali, že oni to nepotrebujú, aby sa robila národná politika bez nich. Vás, prof. Masaryk, tiež neuznávajú za celého priateľa a bojovníka o budúci život, tu vám posielam svedectvo, kúsok z novín. Teda pozor a veľký pozor, pán prof. Masaryk, i všetci praví bojovníci za slobodu slovenskú, veď zvlášť na Slovensku a Česku sú na každom kilometre len samé ++++. Dosiaľ sme iné nerobili, len sme sa modlili. A zato nám vykopali hrob tí, ktorých sme zverbovali. Americkí národovci sú len dolaroví národovci, každý má nejaký obchod, a keď sa mu nedostane od ľudu tých dolárov, vtedy zhasne aj jeho národovectvo, ba ešte aj nadáva národu, ako len môže. Pri spolkoch podporujúcich sú skoro všetci a niektorí okradli ľudové spolky o mnohé tisíce rovným spôsobom a druhý zas vradia do spolku náboženskú povinnosť, a tak dostávajú dežmu od robotného ľudu. Vy, ctený priateľ, všetkému lepšie rozumiete než ja, ale vám oznámim niečo, myslím že nezaškodí. Prajem vám mnohého zdraru, s úctou Priateľ.

* – Desátek.

1 – O pisateli se nepodařilo zjistit žádné bližší údaje.



B. Pavlů T. G. Masarykovi
Petrohrad, 29. února 1916

/87

V Petrohradě, 29. února 1915 [6]

Pane profesore.

Konečně dnes dostal jsem do rukou pasport. Dalo to dosti práce, ovšem na mnoze zbytečné, ale to víte, jak se mohou takové mimořádné věci zde vyřizovat. Konečně sáhli jsme k mimořádným krokům a úspěch byl mimořádný.

Odjízdim pozítří, tj. 2. března. V Londýně se zdržím málo, snad dva dni. Přijedu tedy do Paříže asi 10. nebo 11. března.

Tolik prozatím. Ostatní ústně.

Toto psaní posíláme francouzským kurýrem, takže mne předejde o den nebo dva.

Na shledanou se těší Váš oddaný

Bohdan Pavlů¹

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. VIII, k. 40, sl. 205, č. 1815. Originál strojepis. Záhloví: Bohdan Pavlu, redaktor Českoslováka, Bassejnaja 6.

- 1 – Připojen dopis Správy Svazu česko-slovenských spolků na Rusi podepsaný předsedou B. Čermákem a jednatelem J. Klecandou T. G. Masarykovi z 29.2.1916: „Posílajíce pana redaktora Bohdana Pavlu jako plnomocného zástupce správy Svazu do Anglie a Francie, jmenovitě pak k Vám, vážený pane předsedo, činíme tak prvý pokus jménem Svazu česko-slovenských spolku na Rusi navazati těsnější a důvěrnější styky s ostatními zahraničními organizacemi, zvláště pak s jejich vedením. Není vinou naší, že se tak nestalo dříve, jakkoli s naší strany jsme o to již dávno usilovali, ale pro okolnosti od nás nezávislé dlouho bez úspěchu. Prosíme, abyste přijal pana Bohdana Pavlu s plnou důvěrou a podporoval ho v jeho poslání. Uložili jsme mu, aby Vás i zahraniční organizace informoval podrobně o naší dosavadní práci a její výsledcích, jmenovitě ve věcech politických, a zajateckých. Račte také se své strany jej náležitě o všem důležitém zpravit, jmenovitě umluviti s ním způsob, jak by na příště náš společný postup byl co nejvíce zabezpečen. Kojíme se ovšem naději, že naleznete ve své činnosti vhodnou chvíli k tomu, abyste zajel k nám na Rus a zde svou vlivnou osobností přispěl nám v naší snaze o náležitě uplatnění naší národní věci. Čím dříve se tak stane, tím bude nám Váš příjezd vítanější.“ Na okraji dopisu Masarykovou rukou připsány poznámky: „lokální-distance. Komunikace. [?], Plán mobilizace, kolonie. [?]. Odpověděl dopisem, jež red. Pavlu odevzdá. Vyhlídky. Na západě. Spojení s domovem. Neznalost západu. Oběti. Pavlu podá memorandum Setonovi (R. W. Seton-Watsonovi, pozn. J. R.) o svých zkušenostech – hlavní obsah mn[ě] diktovat“.



G. Košík a B. Pavlu T. G. Masarykovi
Petrohrad, [23. srpna 1916]^a

/88

We reached Petrograd with Stefanik with difficulties but healthy Kosik Pavlu^b

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. V-V-8-1/4, k. 275. Originál došlého telegramu, rukopis. Adresa: Masaryk 21 Platts Lane, Hampstead London.

- a – Telegram byl podán z Petrohradu 23.8.1916 v 11.47 hod a doručen byl v Londýně 24.8.1916 v 8.48 hod.
b – Překlad: Přijeli jsme do Petrohradu se Štefánikem s obtížemi, ale zdraví. Košík, Pavlu.